

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
και ΕΠΑΛ (ΟΜΑΔΑ Β)
ΤΡΙΤΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΑΡΧΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

- A.1   α. Σωστό   β. Σωστό   γ. Λάθος   δ. Σωστό   ε. Λάθος
A.2   β
A.3   δ

ΘΕΜΑ Β

B.1 Εξέλιξη : Ο όρος εξέλιξη αναφέρεται στη διαφοροποίηση των αγαθών που χρησιμοποιούνται για την ικανοποίηση της ίδιας ανάγκης. Για παράδειγμα, την ανάγκη του για θέρμανση ο άνθρωπος την ικανοποιούσε πολύ παλιά με φωτιά, αργότερα με σόμπες -αρχικά ξύλου, μετά υγραερίου ή ηλεκτρικού ρεύματος και στη σύγχρονη εποχή με καλοριφέρ ή κλιματιστικό μηχάνημα.

Πολλαπλασιασμός : Πολλαπλασιασμός των αναγκών σημαίνει δημιουργία νέων αναγκών. Για παράδειγμα, η ανάγκη για τηλεόραση δεν υπήρχε για τον Έλληνα καταναλωτή πριν το 1965, ενώ σήμερα υπάρχει σε κάθε σπίτι μια συσκευή τηλεόρασης.

B.2 Βασικοί λόγοι που συντελούν στον πολλαπλασιασμό και την εξέλιξη των αναγκών είναι οι εξής:

1. Η τεχνολογία. Αποτέλεσμα της τεχνολογικής προόδου είναι η συνεχής ανακάλυψη νέων προϊόντων. Από τα νέα αυτά προϊόντα, άλλα καλύπτουν περισσότερο ικανοποιητικά τις ήδη υπάρχουσες ανάγκες, όπως η ηλεκτρονική φωτογραφική μηχανή, και άλλα δημιουργούν νέες ανάγκες, όπως ο ηλεκτρονικός υπολογιστής.
2. Η μίμηση. Η έμφυτη τάση των ανθρώπων να μιμούνται τους άλλους συντελεί στη δημιουργία νέων αναγκών. Για παράδειγμα, η κατανάλωση χριστουγεννιάτικων δέντρων στη χώρα μας είναι αποτέλεσμα μίμησης εθίμου άλλης χώρας.
3. Η συνήθεια. Η τάση των ανθρώπων να ζητούν την επανάληψη μιας απόλαυσης από τη χρησιμοποίηση ενός αγαθού οδηγεί τελικά στην ανάγκη γι' αυτό το αγαθό. Οι άνθρωποι συνηθίζουν εύκολα σε νέα προϊόντα, όταν τα χρησιμοποιήσουν αρκετές φορές. Ακούμε συχνά την έκφραση "το συνηθισα και μου έγινε ανάγκη".
4. Η διαφήμιση. Η διαφήμιση επιδρά ψυχολογικά στον καταναλωτή και του δημιουργεί την επιθυμία απόκτησης αγαθών, δηλαδή δημιουργία αναγκών που διαφορετικά δε θα υπήρχαν. Η τεράστια ανάπτυξη των μέσων μαζικής επικοινωνίας και κυρίως η τηλεόραση έδωσαν στη διαφήμιση τη δυνατότητα να πλησιάσει τον καταναλωτή, ανεξάρτητα από ηλικία, και να του "επιβάλει" νέα προϊόντα, αυξάνοντας τις ανάγκες του και οδηγώντας τον σε «υπερκατανάλωση".

B.3 Οι ανάγκες ως σύνολο είναι απεριόριστες ή ακόρεστες, αλλά κάθε μια ανάγκη ξεχωριστά υπόκειται σε προσωρινό κορεσμό. Αυτό σημαίνει ότι σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, όσο αυξάνεται η ποσότητα ενός συγκεκριμένου αγαθού που χρησιμοποιείται για την ικανοποίηση μιας ανάγκης, τόσο η ένταση αυτής της ανάγκης μειώνεται, ώσπου επέρχεται πλήρης ικανοποίηση ή κορεσμός. Αυτός ο κορεσμός είναι προσωρινός. Για παράδειγμα, η ανάγκη για νερό από ένα διψασμένο άτομο μετά την κατανάλωση ορισμένης ποσότητας νερού παύει να υφίσταται προσωρινά. Η ταχύτητα με την οποία επέρχεται ο κορεσμός μιας ανάγκης είναι θέμα υποκειμενικό, δηλαδή διαφέρει από άτομο σε άτομο. Παράδειγμα, η ανάγκη για κρέας ή αυτοκίνητα ικανοποιείται με ποσότητες που δεν είναι ίδιες για όλα τα άτομα.

ΘΕΜΑ Γ

$$\Gamma.1 \quad B \rightarrow A: \quad KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 4 = \frac{\Psi - 0}{120 - 80} \Leftrightarrow \Psi = 160$$

$$\Delta \rightarrow \Gamma: \quad KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} \Leftrightarrow 1 = \frac{\Psi - 240}{40 - 0} \Leftrightarrow \Psi = 280$$

$$A \rightarrow B: \quad KE_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta\Psi} = \frac{120 - 80}{160 - 0} = 0,25$$

$$\Gamma \rightarrow B: \quad KE_X = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{240 - 160}{80 - 40} = 2$$

$$\Gamma \rightarrow \Delta: \quad KE_\Psi = \frac{\Delta X}{\Delta\Psi} = \frac{280 - 240}{40 - 0} = 1$$

	X	Ψ	KE _X	KE _Ψ
A	120	0		
			4	0,25
B	80	160		
			2	0,5
Γ	40	240		
			1	1
Δ	0	280		

Γ.2

α) Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται X=60 :

$$2 = \frac{240 - \Psi}{60 - 40} \Leftrightarrow \Psi = 200$$

	X	Ψ
B	80	160
	60	Ψ
Γ	40	240

Άρα ο συνδυασμός K (X=60 , Ψ=180 < 200) είναι εφικτός και βρίσκεται αριστερά από την Κ.Π.Δ.

β) Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται X=110 :

$$4 = \frac{160 - \Psi}{110 - 80} \Leftrightarrow \Psi = 40$$

	X	Ψ
A	120	0
	110	Ψ
B	80	160

Άρα ο συνδυασμός Λ (X=110 , Ψ=50 > 40) είναι ανέφικτος και βρίσκεται δεξιά από την Κ.Π.Δ.

γ) Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται X=15 :

$$1 = \frac{280 - \Psi}{15 - 0} \Leftrightarrow \Psi = 265$$

	X	Ψ
Γ	40	240
	15	Ψ
Δ	0	280

Άρα ο συνδυασμός Μ (X=15 , Ψ=265 = 265) είναι μέγιστος και βρίσκεται επί της Κ.Π.Δ.

Γ.3

X	Ψ
0	280
↓	↓
100	Ψ=80

Πρέπει να υπολογίσουμε τη μέγιστη ποσότητα του Ψ όταν παράγονται 100 μονάδες X:

$$4 = \frac{160 - \Psi}{100 - 80} \Leftrightarrow \Psi = 80$$

	X	Ψ
A	120	0
	100	Ψ
B	80	160

Άρα, για να αυξηθεί η παραγωγή του X από 0 σε 100 μονάδες, πρέπει η παραγωγή του Ψ να μειωθεί από 280 σε 80, δηλαδή πρέπει να **θυσιάστούν** 280 - 80 = **200 μονάδες**.

Γ.4 Ο συνδυασμός είναι εφικτός γιατί ένας ή περισσότεροι παραγωγικοί συντελεστές υποαπασχολούνται.

ΘΕΜΑ Δ

Δ.1

P	Q _S
60	200
80	240

$$\left. \begin{array}{l} 200 = \gamma + 60\delta \\ 240 = \gamma + 80\delta \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \gamma = 80 \\ \delta = 2 \end{array} \right\} \Leftrightarrow Q_S = 80 + 2P$$

Δ.2

P	Q _D	Y
60	200	40000
60	260	44000
80	240	44000

$$3 = \frac{X - 200}{44000 - 40000} \cdot \frac{40000}{200} \Leftrightarrow Q_D = 260$$

$$\left. \begin{array}{l} 260 = \alpha + 60\beta \\ 240 = \alpha + 80\beta \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left. \begin{array}{l} \alpha = 320 \\ \beta = -1 \end{array} \right\} \Leftrightarrow Q_D = 320 - P$$

www.economics.edu.gr